

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20
za pol leta 2-60

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

„V edinosti je moč!“

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin.

Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5—

vsaka nadaljna vrsta 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo v prvi list. Plačuje se izključno je upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnopranični račun št. 841.652.

Zločinski atentat na prestolonaslednika

Prestonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova soproga vojvodinja Sofija Hohenberška mrtva.

Podrobnosti o atentatu. - Vtis v tuzemstvu in inozemstvu. Žalna seja tržaškega mestnega sveta. - Kazen atentatorjev.

Podrobnosti o atentatu.

SARAJEVO 29. (Izv.) V avtomobilu, ki je sledil prestolonaslednikovemu so bile štiri osebe iz prestolonaslednikovega spremstva. Bomba, ki se je odbila od prestolonaslednikovega avtomobila je eksplodirala tik pred drugim avtomobilom. Vendar pa og vseh štirih oseb ni bil nihče drug ranjen nego podpolkovnik Marocy, ki je zadel kos bombe na vratu. Prestolonaslednik je takoj po atentatu dal ustaviti avtomobil in je izstopil, da vidi koliko nesrečo je povzročila bomba. Takoj nato je zopet vstopil v avtomobil in ukazal naj pelje dalje. V mestni hiši se je mudil prestolonaslednik in hotel obiskati ranjenega podpolkovnika Marocya, ki ga je v spremstvu deželnega šefa fcm. Potioreka in grofa Harrasa odpeljal proti vojaški bolnišnici, kjer je hotel obiskati ranjenega podpolkovnika Marocya. Na poti proti bolnišnici je bil izvršen zločin. Kakor se govori se je med potoma prestolonaslednik le udal skupnemu prigovarjanju svoje soproge ter grofa Harrasa in generala Potioreka in ni menil več nadaljevati vožnje. Izdal je baje ravno kar ukaz naj se avtomobil obrne. V istem trenutku pa je priskočil atentator in ustrelil nanj in na soprogo.

Avtomobil je takoj po atentatu krenil proti vladni palači. Tamkaj sta navzoča vojaška zdravnik višji štabni zdravnik dr. Arnsten in polkovni zdravnik dr. Polazo hotela pomagati obema ranjencema, toda njuna pomoč je prišla prepozna. Oba sta že podlegla zadobitnim ranam.

Rana prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda je kakor zatrjujejo očitvidci naravnost grozna. Krogla je prodrila skozi vrat, kjer mu je presekala glavno vratno žilo, skozi usta in mu je raznesla skoraj ves obraz. Nadvojvoda je ležal v celi mlaki krvi, ki mu je curkoma lila iz raztrgane žile. Prestolonaslednikova soproga vojvodinja Hohenberška je umrla na notranjem izkrvavljenju.

Kedaj je bil izvršen atentat?

SARAJEVO 29. (Izv.) Drugi atentat, vsled katerega sta prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga Sofija Hohenberška izgubila življenje je bil izvršen točno ob 11 dopoldne. Prestolonaslednikova soproga je živela po tem, ko jo je zadela krogla še približno 10 minut, dočim pa je prestolonaslednik izdihnil skoraj neposredno po atentatu. Vest a atentatu v Ištu. — Cesar se je odpeljal na Dunaj.

ISL 29. Prva vest o atentatu je dospela v Išo ravno opoldne. Bila pa je to samo kratka vest, ki je vsebovala le dejstva atentata, dočim pa strašne posledice atentata se niso bile znane. Četrte ure pozneje je dospela druga brzojavka, ki pa je že naznanjala smrt prestolonaslednika in njegove soproge. Cesarju je sporočil vest o atentatu generalni adjutant grof Paar. Cesar je izdal nemudoma povelje, da se pripravi vse potrebno, da se takoj zjutraj odpelje na Dunaj.

Novi prestolonaslednik.

DUNAJ, 29. (Izv.) Kakor smo že sporočili, je doletela vest o atentatu nadvojvode Karla Franca Jožefa, dosedanjega pre-

disponiranega prestolonaslednika v kopalnici Reichenau, kjer se je nahajal s svojo soprogo nadvojvodinjo Zito. Vest je dospela v Reichenau okrog 1 popoldne. Nadvojvoda Karl Franc Jožef se je nemudoma v avtomobilu odpeljal na Dunaj. Dalje časa se je mudil v belvederskem gradu, kjer se je med drugimi tudi informiral o ukrepih glede pogrebnihi svečanosti. Kakor znano, je nadvojvoda Karl Franc Jožef hotel odpotovati s svojo soprogo 6. julija na Anglesko, a je seveda sedaj to potovanje odpovedano.

Vest o atentatu v cesarski rodbini.

DUNAJ, 29. (Izv.) Prvi izmed članov cesarske rodbine, ki je izvedel vest o sarajevskem atentatu, je bil nadvojvoda Peter Ferdinand, ki se je opoldne pripeljal z vlakom na Dunaj in so ga že na kolodvoru obvestili o strahovitem dogodku.

Vest o atentatu v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA, 29. (Izv.) Prve vesti o sarajevskem atentatu so dosele v Budimpešto med 2. in 3. uro popoldne. Izprva ni hotel nihče verjeti te grozne vesti, a ko so poročila začela zavzemati vedno pozitivnejšo obliko, so povzročile naravnost veliko paniko. Žalovanje je v mestu splošno.

Ministrski predsednik grof Tisza se je za praznike odpeljal na svoj grad Geszt. Ker je divjala prve popoldanske ure huda nevihta, ga niso mogli telefonično obvestiti o atentatu, temveč so mu mogli le brzojaviti, tako da je zvedel grozno novico šele v poznih popoldanskih urah. Odpeljal se je še tekom večera v Budimpešto.

S Sarajevim je bila tekom popoldneva direktna brzojavna in telefonska zveza nemogoča, ker je bila ves čas okupirana po dvornih poročilih.

Za tšek se skliceta obe ogrski državni zbornici k izrednim žalnim sejam.

Francoski predsednik obveščen o atentatu.

PARIZ 29. (Izv.) Avstrijski poslanik Seczeny, ki se je nahajal na dirkališču, ko je prispela vest o atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda je nemudoma obvestil o atentatu predsednika francoske republike Poincaréja, ki se je tudi nahajal na dirkališču. Oba sta nato nemudoma zapustila dirkališče in se odpeljala v Pariz.

Varnostne odredbe.

SARAJEVO 28. (Kor.) Po prvem atentatu so izostale na izrecen ukaz nadvojvode Ferdinanda vse kakršnekolik vojaške varnostne odredbe, ker je izrazil nadvojvoda željo, da naj ostane prvotni načrt obiska nespremenjen.

Deželni šef Fcm. Potiorek ni ranjen.

SARAJEVO 28. (Kor.) V avtomobilu nadvojvode Franca Ferdinanda se je peljal tudi deželni šef fcm. Potiorek. Spočetka so mislili, da je tudi Potiorek ranjen, toda ostal je nepoškodovan.

Prvi vtiski atentata v raznih krajih.

BRNO 28. (Kor.) Vsa okrašenja mesta in zastave povodom velike sokolske slavnosti so se po uradni potrditvi žalostne vesti takoj nadomestila z žalnimi zastava-

mi. Po prekinjenju sokolske slavnosti je šel starosta brnskega Sokola dr. Peregrin Fisa k namestniku baronu pl. Bielebenu in mu je izrazil v imenu vseh Sokolov globoko sožalje nad veliko izgubo in ogorčenje nad prokletstva vrednim atentatom zločnega zločinca. Obenem mu je naznanil, da prekinejo Sokoli v znak sožalja vse za ta dan določene prireditve. — Vsi listi so izdali posebne izdaje.

BRNO 28. (Kor.) Pretresljiva žalostna vest o nenavadni, grozni, nasilni smrti nadvojvode prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove soproge je dospela sem ob 4. pop. Sporočilo se je to žalostno dejstvo vsem prirediteljem raznih predstav in veselic, ki so nemudoma odpovedali vse prireditve. Ustavljeno je bilo tudi tekmovalno streljanje na vojaškem strelišču. Prekinila se je tudi takoj velika sokolska telovadba, katere prireditve se je udeležilo nad 60.000 oseb. Velika večina vseh sokolskih društev je zapustila še tekom popoldneva in večera mesto.

Vest je napravila strahovito presenečenje, celo mesto je utihnilo in žaluje.

SARAJEVO 28. (Kor.) Deželni zbor se je sestel popoldne k seji. Udeležili so se vsi poslanci, ki so bili v Sarajevu. Sejo je otvoril ob 5. pop. predsednik Basagić. Takoj po otvoritvi je cela zbornica vstala. Predsednik je prebral poročilo, v katerem se izraža ogorčenje nad zločinom in globoka žalost nad smrtjo nadvojvode prestolonaslednika in njegove soproge. Proslavlja se njegov častni spomin, kateremu zakličejo zborovalci trikratni »Slava mu!« — Predsednik je poudarjal nato neomajno ljubezen in zvesto udanost bosenskega naroda do naše vladarske hiše in je zaklical v znak temu trikratni »Živijo«, kateremu klicu so se odzvali vsi poslanci. Seja je bila nato zaključena v znak žalovanja.

Na podoben način je izrazil svoje sožalje tudi občinski svet v izredni seji, ki se je vršila še pred sejo deželnega zbora.

PRAGA 28. (Kor.) Zvečer, ko so se vračale trupe sprehajalcev in izletnikov v mesto je povzročila grozna vest strahovito presenečenje in velikansko razburjenje. Po ulicah in cestah so se ustavljale velike guche in silne množice so oblegale uredništva raznih listov in prosile pojasnil in podrobnosti o strahovitem atentatu. — Vojvodinja je Čehinja. — Vsi listi so izdali posebne izdaje. — Pred trgovinami na katerih oknih in izložbah so bile razobešene posebne izdaje so se zbirale množice in na glas so čitali bližnji strahovito poročilo. Uklonile so se množice pod strašno vestjo, globoka žalost je zavladala po mestu in tiho so se razgovarjali ljudje o žalostni nesreči, globoko ganjeni vsled teh pretresljivih vesti. Izpraznila so se gledališča in veselihi prostori, celo mesto se je zavilo v globoko žalovanje. — Vse mesto je v črnih zastavah.

BERLIN 28. (Kor.) Umor nadvojvode prestolonaslednika in njegove soproge so naznanili tukajšnji listi s posebnimi izdajami. Vest je napravila po celem mestu globok vtisk.

KIEL 28. (Kor.) Ko je zvedel nemški cesar Viljem o atentatu na prestolonasle-

dika Ferdinanda in soprogo se je vrnil v spremstvo svoje soproge s cesarsko jachto »Meteor« v pristanišče v Kiel, kjer je izstopil in se je vkrcal na krov parnika »Hohenzollern«. Vs e ladje v pristanišču v Kielu so razobesile zastave na polovici jadra.

HAMBURG 28. (Kor.) Vest o umoritvi nadvojvode in soproge je prišla sem med današnjo veliko dirko in je povzročila velikansko presenečenje. Dirka se je ustavila, godba Wandspächerjevih husarjev je takoj prenehala igrati.

LONDON 28. (Kor.) Vest o groznem umoru nadvojvode prestolonaslednika in soproge se je razširila s bliskovito naglico po vseh delih mesta. Vest je napravila globok vtisk. Ko je zvedel kralj o tej nesreči, se je takoj informiral na avstrijskem poslanstvu. Ko je prišlo uradno poročilo iz Dunaja je razobesilo poslanstvo zastavo v znamenju žalovanja.

RIM 28. (Kor.) »Giornale d'Italia« piše: V tem trenutku, ko je zadel tako težek udarec starega in zvestega zaveznika našega kralja, častiljevega cesarja in kralja Franca Josipa, njegovo cesarsko rodbino in vse narode zavezne monarhije upamo, da govorimo v imenu celega italijanskega naroda, če izražamo globoko sožalje nad veliko izgubo, ki je zadela sosedno monarhijo vsled tako tragične zgodnje in nasilne smrti prestolonaslednika in njegove soproge. V tej tragični uri se klanjamo s spoštovanjem min v globoki simpatiji upognjeni pod veliko nesrečo, ki je ponovno zadela starega, modrega in previdnega vladarja. List piše dalje: Vest je povzročila med poslanci, ki so se nahajali v kuloarjih državne zbornice globok vtisk. Vsi so izražali globoko sožalje nad žalostnim udarcem, ki je zadel sosedno zavezno državo.

BUKAREŠT 28. (Kor.) Vest o napadu in umoru prestolonaslednika, ki se je razširila po mestu že v zgodnjih večernih urah je povzročila po mestu velikansko ogorčenje. Posebno hitro se je razširila vest, ker so se zbrale v mestu velike množice, ki so se vračale od velike konjske dirke, katere sta se udeležila tudi kralj in prestolonaslednik. Listi so izdali po več posebnih izdaj z natančnim popisom atentata in poročilom o vtisku, ki ga je napravil atentat na Dunaju in v Budimpešti. Vodja konservativnih demokratov se je izjavil sledeče: Ta atentat smatram za veliko nesrečo ne samo za cesarja Franca Josipa amarečo za celo avstrijsko monarhijo. Nadvojvoda Franc Josip je bil dober in je imel najboljše namene z vsemi narodi monarhije. Mi moramo kot ljudje in kot Romuni smrt advojvode in njegove soproge globoko obžalovati.

»Universul« se spominja pri tem obiska nadvojvode v Sinaje; ki se je vršil pred nekaj leti in pri katerem je sprejel nadvojvoda sedmograško romunsko deputacijo, s katero se je prijazno razgovarjal o željah Romuncev na Ogrskem.

PARIZ 28. (Kor.) V Parizu je napravila vest strahovit vtisk. Avstro-ogrski poslanik Secsen je dobil strahovito poročilo v Longchampsu, kjer se je vršila velika dir-

ka. Zapustil je takoj tribuno in se je odpeljal v mesto.

MONAKOVO 28. (Kor.) Kralj Ludvik je zvedel o umoru prestolonaslednika v Würzburgu, kjer je prisostvoval veliki slavnosti povodom neke stoletnice. Odpovedal je takoj udeležbo nadaljnjih slavnosti, nameravan obisk mest Schweinfurt, Kitzingen in Ansbach in je poslal brzojavno sožalje cesarju Francu Josipu.

METKOVIČ 19. (Kor.) Med prebivalstvom v oženju Narente in Metkoviča, ki je pred nekaj dnevi veselo in navdušeno sprejelo nadvojvodo in ki mu je pripravljalo za jutri, ko se je imel nadvojvoda vračati povodom sijaje sprejem je nastalo po razširjenju te vesti strahovito razburjenje. Vsi so izrekli ogorčenje nad tem silovitim in zločinskim dejanjem. — Okrašenja mesta, vence, slavoloke in zastave so ogrnili z žalnimi trakovi znaki in zastavami.

ZADER 29. (Kor.) Vest o groznem atentatu in o smrti nadvojvode Ferdinanda in njegove soproge je povzročila v glavnem mestu in tudi po celi deželi veliko presenečenje, ogorčenje in globoko žalost. Ljudstvo žaluje vsled te nesreče in izraža svojo žalovanje z globoko pieteto. — Deželni odbor je sklican jutri k izredni seji. Občinska zastava v Zadru in Splitu sta poslala na cesarjevo kabinetno pisarno brzojavne sožalke.

Kaka kazen doleti atentatorja.

Prvi atentator Nedeljko Čabrinović je star 21 let in potemtakem po veljavnem kazenskem zakoniku v polni meri odgovoren za svoje dejaje. Drugi atentator Princip (Princić) pa je star šele 19 let in se mu v smislu § 52 kaz. zak. vkljub dvojnemu umoru ne more prisoditi smrtna kazen ali dosmrtna leča temveč je težka ječa od 10 do 20 let.

Princić ali Princip?

Glede imena atentatorja, ki je umoril prestolonaslednika, doslej še nismo mogli priti na čisto. Uradni korespondenčni biro je poročal, da je priimek atentatorja »Princip«, dočim pa naša izvirna poročila govore le o »Princiću«. Pripomnimo nato, da se čitatelji ne bodo motili zaradi različnosti priimkov.

Domače vesti.

Izredna seja tržaškega mestnega sveta.

Z ozirom na strahoviti dogodek v Sarajevem sklicuje župan dr. Valerio izredno sejo mestnega občinskega sveta, ki se bo vršila v torek, 30. t. m. opoldne. Župan bo v tej seji predlagal, da mestni svet izreče Njegovemu Veličanstvu svoje sožalje v imenu tržaškega prebivalstva in izda poziv na meščanstvo, da izrazi svoje ogorčenje in najgloblje obžalovanje nad tem strahovitim dogodkom ob priliki pogreba Njegovе cesarske Visokosti prestolonaslednika in njegove soproge. Čas pogreba se naznani pravočasno.

Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand

Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand se je poročil 18. dne meseca decembra 1. 1863. kot sin drugega cesarjevega brata, nadvojvode Karla Ludvika. Nadvojvoda Franc Ferdinand je bil vzgojen kakor vsi člani naše vladarske rodbine, ki niso določeni za prestolonasledstvo. Tedaj je bil še živ prestolonaslednik Rudolf. Franc Ferdinand se je posebno izobraževal v vojaških stvarih, poleg tega pa je tudi s posebnim veseljem proučeval naravoslovje in pravo. Njegovi učitelji so bili: grof Degenfeld, potem umrli dunajski škof dr. Marshall, znani historik Klopp ter profesorji Beck, Czibneka, pl. Hueber, Reznicek in drugi. Ko je bil star 13 let, je vstopil v armado in sicer, po takratnem običaju takoj kot poročnik, ki 32. pešpolku. Z 19 let je postal nadporočnik in je bil premeščen k 4. dragonskemu polku. — Leta 1885. je bil imenovan za ritmistr, leta 1889. je postal major, l. 1890. podpolkovnik in je kot tak prevzel poveljništvo 9. huzarskega polka. Dve leti pozneje je bil imenovan za generalnega majorja in je kot tak postal poveljnik 38. infanterijske brigade v Budjeveicu. Leta 1896. je bil imenovan za feldmarschallleutnanta, dve leti pozneje pa za generala kavalerije in je tako dosegel najvišjo čast. Kot tak je bil dodeljen na razpolago najvišjemu armadnemu poveljstvu, s čimer je bilo v oficijelni obliki priznana njegova prestolonasledniška. — Istotčasno je tudi opustil svoj naslov „d'Este“, ko ga je nosil tlej, kar je podedoval milijonsko dedščino vojvodske rodbine d'Este.

Leta 1894. je nadvojvoda Franc Ferdinand privikal oficijelno zastopal cesarja v inozemstvu. Bilo je to v Londonu, kamor je šel v cesarjevemu imenu čestitat tedanji angleški cesarici Viktoriji ob njenem šestdesetletnem vladarskem jubileju. Proti koncu devetdeset let je potoval po raznih avstrijskih pokrajinah, pri čemer je povsod javno poudarjal svoje katoliške stališče, leta 1901. je to svoje stališče pokazal še tem jasneje, ki je prevzel protektorat društva „Katholischer Schulverein“.

Znamenite politične važnosti je bilo potovanje prestolonaslednika nadvojvoda Franc Ferdinanda v Petrograd leta 1902. Prestolonaslednik se je šel tedaj zahvaliti carju, ki mu je podelil črno ruskega generala. Ob tej priložnosti je imenoval prestolonaslednik za svojega častnega spremljevalca ogrskega grofa Zichyja, znanca voditelja madžarske katoliške ljudske stranke, ne da bi bil prej vprašal ogrsko vlado. Zato je tudi to imenovanje vzbudilo pri ogrski vladi in ogrskih strankah veliko ogorčenje. Tedanji ogrski ministrski predsednik se je obrnil naravnost na cesarja samega in mu je sporočil protest ogrske vlade proti postopanju prestolonaslednikovemu. Ogrska vlada je tudi dosegla tedaj, da je cesar razveljavil imenovanje grofa Zichyja za častnega spremljevalca prestolonaslednikovega. Prestolonaslednik se je ogrski vladi revanširal s tem, da ni sprejel v svoje spremstvo nobenega ogrskega magnata. Tako so ga ves čas njegovega bivanja na Ruskem spremljali edinole avstrijski kavaleriji. Od tistega časa datira ona znana, v javnosti toliko spominjana antipatija, ki jo je baje gojil prestolonaslednik proti Madžarom.

Te vesti pa je prestolonaslednik okrepil še ob raznih drugih priložnostih in to posebno tedaj, ko je šlo za skupnost in enotnost armade in je bilo treba nastopiti z vso odločnostjo proti nacionalnim težnjam Madžarov glede skupne armade.

Prestolonaslednik se je pozneje mnogo trudil, da bi se te vesti o nasprotstvu, ki je baje zavladoval med njim in Madžari, razpršile, vendar pa se mu ta njegov trud ni posrečil nikdar. —

V zadnjih letih je nadvojvoda Franc Ferdinand zastopal vladarja skoraj v vseh važnejših državnih funkcijah. Tako je tudi otvoril v cesarjevemu imenu letošnje delegacijsko zasedanje v Budimpešti.

Dne 18. avgusta 1. l. ga je cesar imenoval za generalnega nadzornika celokupne oborožene sile. Od tega časa je pomenjala vojaška pisarna prestolonaslednikova najvišjo instanco v vseh stvareh tičočih se oborožene sile naše monarhije. Kakor je znano, so vse važne še reforme v naši armadi in mornarici, ki so se izvedle v zadnjem času, več ali manj delo prestolonaslednika.

Že sredi 90 let so se pojavile med dunajsko visoko družbo vesti o ljubezenskem nagnjenju nadvojvode Franc Ferdinanda napram mladi grofici Sofiji Hódokovi, ki je bila dvorjanica nadvojvodinje Izabele. Ker nadvojvoda Franc Ferdinand niti najmanj ni prikrival tega svojega nagnjenja, je bila kmalu govorica o tem splošna. Pokazal pa je nadvojvoda že takoj v početku svojo najdržnejšo voljo, da hoče poročiti mlado grofico. Ovir se bile seveda velikanke, kar je razumljivo tem bolj, ker je bil nadvojvoda Franc Ferdinand tedaj že proglašen za prestolonaslednika in je bilo poetmaktom s to možitvijo rešiti tudi vprašanje nasledstva. Po mnogih najraznovrstnejših nasprotjih se je končno nadvojvodi Francu Ferdinandu le posrečilo, da je odstranil vse ovire: dosegel je cesarjevo dovoljenje, da sme poročiti grofico Hódokovo.

Bilo je 25. dne meseca junija 1900, ko je prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand v smislu tajnega rodbinskega zakona naše vladarske rodbine izjavil pred cesarjem, in drugimi zbranimi člani cesarske rodbine, da bo ta njegov zakon morganatičen, da otroci, izhajajoči iz tega zakona, ne bodo člani cesarske hiše in da ne bodo ne oni ne njihovi potomci nikdar imeli pravice do prestola. Obenem je pa prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand izjavil pod prisego, da se obvezuje zase in za vse

svoje potomce, da ne bodo nikdar skušali predikati ali izpremeniti te izjave. — Par dni pozneje, bilo je to 1. julija 1900, se je nato vršila poroka v najozjem krogu, katere se ni udeležil niti cesar niti ostali člani cesarske rodbine, izvenzmi najozje nadvojvodove sorodnike. Ob priliki poroke je podelil cesar grofici Hódokovi dedni knežji stan in primke knežinje Hohenberske.

Prestolonaslednikova soproga je bila rojena 1. dne meseca avgusta 1. 1868 v Stuttgartu kot četrti hči grofa Bohumila Hódka. Rodbina grofov Hódokov pripada najstarejšemu češkemu plemstvu in je zlasti znana že iz 16. stoletja. Grofica Sofija je že v svoji zgodnji mladosti izgubila starše. Svojo mladost je preživela večji del v samostanu in od tod je tudi prihajala njena globoka vernost. Kot hčerka odlične plemiške rodbine je prišla nato na dvor in je bila kot dvorna dama prideljena dvoru nadvojvodinje Izabele, kjer jo je spoznal prestolonaslednik nadvojvoda Ferdinand. Po devetletnem zakoncu 5. meseca oktobra 1909 je povzdignil cesar prestolonaslednikovo soprogo v vojvodski stan in je podelil obenem naslov kraljeva visokost. — Zakon prestolodnika z grofico Hódokovo je bil obdarjen s tremi otroci. Knežinja Sofija je bila rojena 24. julija 1901, knez Maksimilijan 29. septembra 1902 in knez Ernest 27. majnika 1. 1904. Prestolonaslednik Franc Ferdinand je s svojo rodbino navadno bival na svojem velikem posestvu v Konopištu na Češkem, kjer ga je, kakor znano, pred kratkim posetil nemški cesar Viljem, da si ogleda tamkaj nove cvetlične nasade. Na Dunaju je bival prestolonaslednik navadno v gradu Bevederju, kjer je bila tudi nameščena njegova vojaška pisarna. Posebno v zadnjih letih je prestolonaslednik s svojo rodbino prav rad prihajal tudi v Miramar, kjer je bival navadno par mesecev. Tako je tudi v letošnji pomladi bivala prestolonaslednikova rodbina daljši čas v Miramarskem gradu, odkoder je po sestanku z nemškim cesarjem Viljemom, ko je le ta potoval na tok Krf, odpotoval v Monako, da vrne v cesarjevemu imenu poset bavarskega kralja.

Tržaškega prebivalstva se je dojmila strahovita vest o atentatu na prestolonaslednika še tembolj, ker je komaj par dni, kar ga je kar najprisrčnejše pozdravljalo na tržaških tleh. Prošlo sredo, 24. t. m. je prišel prestolonaslednik v Trst in se vkrčal na vojno ladijo „Viribus Unitis“, na kateri se je oddejal v Dalmacijo, da bi v tamkajšnjih vodah prisostvoval velikim vajam naše vojne mornarice. Kdo izmed tiste množice, ki je tako navdušeno pozdravljala prestolonaslednika, ko se je vozil po tržaških ulicah, bi bil pač mogel misliti, da zadene tega krepkega, čvrstega in čilega moža tako nagla nepričakovana in nasilna smrt.

Zločinska roka se je dvigvila in vrгла bombo, ki ga pa ni dosegla, pa ga je kroglica, ki jo je izstrelil drugi zločinec, ki je obenem dvignil svojo roko tudi proti njej, ki mu je bila tako udana in zvesta družica v vsem njegovem delovanju in nehanju. Združena v življenju, združena v smrti.

Zgodovina avstrijske monarhije zadnjih desetletij je pisana na marsikaterem listu s krvavimi črkami. Včerajšnji dan je dodal nov tak list tej zgodovini in avstrijski narod so ga čitali z globokim ogorčenjem, z bridko žalostjo in z vročo željo, naj bi bil vsaj ta list zadnji te vrste, ki ga je napisala kruta usoda z roko zločinca avstrijskim narodom in njihovi ljubljani vladarski rodbini.

Dnevne vesti.

Kako se upravljajo in oddajajo v Avstriji ustanove. Dunajska »Arbeiter-Zeitung« priobčuje sledeči zanimivi in značilni članek: Zena stavbnega podjetnika Marija Weber na Dunaju, ki je bila leta 1911 na Raxu umorjena, je ustanovila svoje veliko premoženje za ustanove za revne in potrebne slušatelje prava na dunajskem vseučilišču. Pravico razdelitve ustanovnine in podelitve ustanov je podelila blaga žena deželnemu sodišču na Dunaju. Deželno sodišče je napravilo iz te ustanovnine dvajset ustanov po 2400 kron. Priznati se mora, da so to največje ustanove na tem zavodu razum ustanov za privatne docente. Toda že ta razdelitev je nesmotrena in neopravičena. Prvi ne potrebuje dijak kar 200 kron na mesec, drugi pa imamo toliko potrebnih dijakov, da nikakor ne gre, da bi se dalo nekaterim kar naenkrat lepe dohodke, veliko drugih revnih in potrebnih pa zavrnili, ne da bi dobili vsaj malo podpore. Koliko dijakom bi se lahko pomagalo s to bogato ustanovino, ko bi bila pametno in primerno razdeljena. Kljub temu pa je namestništvo potrdilo ustanovno pismo, v katerem stoji med drugim tudi določba: Za pridne redne slušatelje, ki so brez sredstev. — Dne 18. februarja so bile te ustanove razpisane in vloženih je bilo 170 prošelj. Deželno sodišče je prosilo fakulteto za formalno potrditev slušateljev prošlcev kot takih, ni pa se informiral o njihovi kvalifikaciji in kamor so se ustanove oddale. Dvanajst ustanov so dobili sinovi dunajskih sodnikov, nekaj ustanov sinovi dobro dotiranih državnih uradnikov in le trije ali štiri tuji. Med sinovi sodnikov, ki so dobili tako lep »Taschengeld«, je tudi sin deželno sodnega predsednika dr. pl. Kumpfmillerja, ki ima gotovo 12 do 16 tisoč kron letnih dohodkov. — Toliko »Arbeiter-Zeitung«. Ta slučaj je poučen. Ko bi dobili ustanove recimo sinovi sodnikov in državnih uradnikov po deželi, ki so navezani samo na plačo, bi to še ne bilo tako čudo. Da pa odjedajo kruh revnemu, pridnemu dijaku, ki pride iz dežele in ki res strada na Dunaju, domači sinovi dobro situiranih rodbin, sinovi očetov, ki se vozijo morda z avtomobilom po mestu, to ni prav. Gotovo je tdi, da blaga ustanovnica samo s tem, da je izročila razdelitev in

podelitev ustanov deželnemu sodišču, ni nikakor nameravala protežirati sinov sodnikov. Če bi mislila količkaj na to, da bi bila v svoji določitvi omenila na en ali drugi način. Tega pa ni storila. Vobče pa nas spominja ta dunajski slučaj na marsikake nepravdnosti pri podelitvah raznih ustanov, ki so se odkrile in ki so tudi ostale javnosti prikriti. In takih slučajev je veliko. Resnica je, da danes velikokrat niti ne vemo, kdo uživa ustanove, posebno večje, ker se oni, ki vedo, da jih niso potrebni in ne zaslužijo, previdno skrivajo.

Narodna delavska organizacija.

Buren shod proti renjokolom. — Vlada zastopnik boče shod razpustiti. Včerajšnji shod, ki ga je priredila podružnica NDO pri Sv. Jakobu v dvorani »Del. kons. društva«, je bil zelo buren. Delavci so bili silno ogorčeni, ko je poročevalec strokovni tajnik Brandner dokazoval, da se izdajajo ministrske odredbe v zadevi nameščenja samostojnega delavstva v tehničnih zavodih samo kot nekako slepo za naše poslance in ljudstvo, pa se te odredbe ne upoštevajo. Govornik je to tudi lepo dokazal in podal natančno število v tehničnih zavodih pri Sv. Andreju in Sv. Marku sedaj zaposlenih renjokolov in Nemcev, neavstrijskih državljanov, to pa v kljub temu, da je že pred sedmimi leti bila izdana od ministrstva naredba glede nastavljanja Avstrijcev in odpuštanja tujih državljanov, iznova pa sedaj na podlagi delegacij v Budimpešti. Kakor pa so ti zavodi že pred sedmimi leti »farbali« vlado, ki jim je vse sveto verjela, ne da bi se o stvari natančno informirala, tako se dogaja tudi sedaj. Govornik je ostro prijel vladno, tako da je vladni komisar dvakrat zagrozil z razpustom shoda. Bila je sprejeta resolucija. Shodu je predsedoval tov. Volarič, predsednik šentjakobske podružnice NDO. — Govorili so tudi tov. Pečar, Hvastja, Pregarc, Kervin itd. tudi »perilo« iz mestne pinarne je prišlo v razpravo. Obširnejše poročilo sledi.

Osrednji izvrševalni odbor NDO. Na prvi seji, ki je bila v soboto zvečer, je bil odbor konstituiran tako-le: dr. J. Agneletti, predsednik, dr. R. Pederin, podpredsednik, J. Požar, tajnik, J. Šorn, tajniški namestnik, Vinko Engelman, blagajnik, dr. J. Mandić in A. Brandner, odbornika (poslednji kot osrednji strokovni tajnik).

Vesti iz Gorishe.

Politična šola v Štandreu. Skoraj vse občine gorishe okolice so poslane svoje zastopnike v politično šolo v Dutovljah, da je bila udeležba v resnici lepa. Poudariti pa je treba še posebej, da ni bila udeležba zadovoljiva le vsled števila, temveč tudi radi izredne vztrajnosti obiskovalcev šole. Predavanja ni sario mnogo mladih ljudi poslušalo, temveč si podano snov tudi dobro zapomnili. In v tem leži ravno največji uspeh politične šole. — Solo je otvoril predsednik Slovenskega političnega društva v Gorici, dr. Podgornik. V kratkem govoru je pojasnil pomen politične šole in vzpodbujal poslušalce, da slede izvajanjem predavateljev marljivo. Kot prvi je predaval nato vseučiliški docent dr. Bogumil Vošnjak o ustavi. Težko umljivo snov je podal na lahko umljivo način, da je imelo predavanje popolen uspeh. — O občini, zgodovini njenega postanka, o nalogah občinskega starešinstva ter sploh o vseh za občino važnih stvareh je predaval nato Andrej Podgornik. Njegovo predavanje je bilo vestno sestavljeno in le želeži je, da se tudi natisne, posebno, ker je moral predavatelj vsled počitnice odmerjenega časa končati predčasno. — O ljudskem knjižništvu je govoril g. Rakušček. Gospod Rakušček je v ljudskem knjižništvu naravnost strokovnjak, zato pa je bilo tudi njegovo predavanje temu primerno. V zaslugu pa mu štejemo, da je poleg strokovnjake vsebine vili v predavanju tudi poljudno razpravljanje. Temperamentno, stvarno in poučno je govoril nato dr. Puc o državljanskih pravicah, zbornem zakonu in socializmu. Da je imelo njegovo predavanje popolen uspeh, za to že jamči ime predavatelja. — Nedeljska predavanja Politčne šole je nato zaključil s primernim nagovorom dr. Podgornik.

Koncert učiteljskih v soboto zvečer na vrtu hotela »Zlati jelen« je zopet enkrat pokazal, da goje učiteljski godbo smotreno in marljivo. Ves večer je bil animiran, dobro obiskan in vsi so bili s koncertom povsem zadovoljni.

Pevsko društvo »Lavor« iz Opatije je obiskalo na svojem potovanju na Bled tuje Gorice. Na južnem kolodvoru so prejeli brate iz Opatije in Voloske Sokoli skoraj polnoštevilno. Povdarjamo pa, da je bilo drugih občinstva veliko premalo. Po krepkih na zdar in živjijo klici so odšli nato gostje v spremstvu Goričanov skozi mesto k »Jelenu«. Tam so zapeli dovršene dve pesmi in želi za svoje dobro petje zasluženi aplavz. V imenu Goričanov je pozdravil goste dr. Drago Marušič in povdaril edinstvo vseh Jugoslovancev. Njemu se je zahvalil v kratkem a krasnem govoru gospod Miran, podžupan iz Voloske. — Po kosilu so si ogledali gostje še Kostanjevico, nat ose pa odpeljali na Bled, kjer piredo koncert. — Ni bilo mnogo ljudi, ki so pozdravili goste, a kar jih je bilo, ti so storili s tako prisrčnostjo, da ostane dragim bratom slovenska Gorica gotovo v najboljši spominu.

Razne vesti.

Strešjal je v oblake. V Trnavi v Slavoniji so se pokazali preteklo nedeljo nad vinogradi pogubonosni oblaki, ki so napovedali hudo uro. Vinogradniki so takoj odnesli v vinograde svoje možnarje in so streljali v oblake, da ih raznesejo. Pri streljanju jo je neki Stipa Marković jako

slabo izkupil. Prejšnjega dne se je tako silno napil, da je bil še drugi dan pijan, a še je šel kljub temu tudi on streljat v oblake. A možnar mu je eksplodiral in mož je dobil težke poškodbe na obrazu in na rokah. Najbrže se odsedaj naprej ne bo boril samo proti oblakom, ampak tudi proti alkoholom.

Kako na Angleškem ohlajajo fufragatom jezo. Angleški finančni minister, lord George je imel pred kratkim v nekem londonskem parku shod, na katerega je prišlo seveda tudi veliko fufragat, ki so hoteli razbiti shod. Ko je neka fufragatka hotela ministra prekiniti v govoru, so se takoj navali moški nanjo in jo vrgli iz parka. A to še ni bilo dovolj. Par zborovalcev jo je nato še spremilo do bližnjega ribnika. V trenutku je bila srborita fufragatka v ribniku, kjer je morala ostati toliko časa, da si je popolnoma ohladila svojo jezo, nakar so jo izpustili. Tudi nekega možkega, ki se je potoval za zahteve fufragat, so vrgli v vodo. Sploh nameravajo sedaj na Angleškem čisto radikalno iztebiti fufragatkam njihove muhe in situacije.

Strašen roparski umor. V velikem Beskerku na Ogrskem se je izvršil strahovit roparski umor. Neznani roparji so vdrli v hišo gostilničarja Ivana Viljama in so pobili gostilničarja, ženo in celo rodbino. Nato so oropali hišo in vzeli poleg dragocenosti 1400 kron denarja. Po izvršenem ropu so se vsedli v gostilno, kjer so pili pivo, obenem pa so privlekli v gostilno mrtvo gostilničarko in izvršili nad njo zverinski zločin. Roparji iščejo s policijskimi psi.

Italijani ukradli 150.000 umetnih zob. Te dni je bil oneki pariški tvrdki ki izdeluje umetne zobove, ukradenih nad 150.000 zob. Pariška policija je izsledila kot krivca Italijana Giorgia Kole in Romola Gallione, ki sta bila v Italiji že ponovno obsojena radi raznih tatvin, a v Parizu sta najraje zmikala umetne zobove. Policija je našla pri njih še okoli 70.000 komadov.

Obril se je v aeroplanu. Iz Berlina se poročila, da je nemški aviatik Kenschel stavil, da se bo obril v aeroplanu. In res je Kenschel stavo tudi dobil. Dvignil se je v aeroplanu 1000 m visoko, vodil aeroplan z nogami, se lepo namazal z milom po obrazu in se nato popolnoma obril. Dobil je za to svojo drznost borih 800 frankov, lahko pa bi je plačal tudi s smrtjo.

Drobne vesti. Na angleški križarki »Active« je izbruhnil ogenj v kurilnici. Ogenj so sicer kmalo pogasili, kljub temu pa je napravil veliko škodo. Več oseb je lahko ranjenih. — V rudokopu Mieres je eksplodiral v največjem rovu »Mariane« plin. Eksplozija je napravila veliko škodo. Trije rudarji so ubiti, več pa težko in lahko ranjenih. — V Lipskim so čutili v soboto ob 3 zjutraj precej hud potres in močno podzemeljsko gromenje. V več hišah so pobite šipe, premaknjena je hišna oprava in popokanih je več stropov. Mnogi ljudje so zbežale iz mesia. — V Budimpešti se je ustrelil 32 letni baron Aladar J. sika, ki je prišel šele pred kratkim popolnoma zdrav iz nekega zdravilišča. — V Budimpešti je bil pred nekaj časom obsojen neki Nikolaj Bravouša zaradi vohunstva na pet let državne ječe. Bravouša se je pritožil, kraljeva kurija pa je kot najvišji sodni dvor pritožbo zavrnili. — Zadnji potres v Bataviji je silno razburkal tudi morje in povzročil velikanske valove. En tak val je pograbil parnik »Kuntiki«, ga dvignil več metrov visoko in vrgel na peščenino, kjer je obital. Parnik, ki je bil popolnoma napolnjen s potniki, je ostal neposkodoval.

Jeza škoduje lepoti. »Žene, čuvajte se slabe volje, jeze in vznemirjenja. Bodite vedno blage, dobre in vesele!« — Tako svetuje ženam neki angleški zdravnik. Vsa neugodna in žalostna čustva, posebno jeza in vznemirjenje vplivata jako slabo na telo. A posledice tega so, da postane ženska grda in se poprej postara. Zenske, ki se ne znajo obvladati, se togote za vsako najmanjšo stvar, jokajo in se razburjajo. Vse to se pozna na njih licih, ki postanejo mračna, nabrana in bleda. N najlepše lice pretvori jeza v grdo in zopno. Dobra volja in dobro srce nasprotno napravita, da postane tudi ne bač lepo lice prijazno in ugodno. Zato možje in žene: bodimo vedno dobre volje, da bo naša lepota večja in lepša!

Samomor ogrskega plemiča. V Kološvaru na Erdeljskem se je ustrelil v petek mladi ogrski plemič, baron Hadar Josika, ki pa ni bil čisto pri zdravi pameti. Josika je vpejal v svojem gradu čisto srednjeveške navade. Nekoč je dal obestiti svojega slugo za pete. Konečno je nesrečni slugaznel in so ga prepeljali v neki sanatorij, odkoder se je šel po par tednih vrniti v svoj grad.

Nov zaklad v morju. V morju leže že ogromni zakladi. Cele ladje, obložene z klatom, srebrom in drugimi dragimi kovinami, je že požrlo brezmejno brezno in jih otegnilo za vedno človeštvu. Poleg tega pa je požrlo morje še nebroj drugih dragocenosti različnih vrst. Ta ogromni podmorski zaklad se je v zadnjem času zopet povečal za precejšnjo vsoto. V mislih imamo potopljeno parnik »Empress of Ireland«. Kljub temu, da je zelo malo upanja, da bi parnik, ki leži 17 niti globoko, dvignili, se trudijo potapljači, da bi ugrabili morju vsaj en del zaklada, ki ga hrani parnik. V blagajniški kabini je vozil namreč Empress poleg kovanega denarja in drugih dragocenosti 163 vreč srebra, ki je bilo vredno čez 4 milijone kron. Vendar pa tvori ta zakladnica samo en del bogastva, ki je bil na parniku. Vozilo so se bogati potniki. Imeli so pri sebi gotovo tudi precej kovačega zlatega in srebrnega denarja, še več pa denarnih nakazil, menic, bankovcev i. t. d. Tudi to je seveda izgubljeno. Med izgubo zlata, srebra in dragocenosti in med izgubo papirnatega denarja pri potopu parnika pa je vendar,

kljub temu, da sta oba izgubljena, neke razlika. Od potopljene zlata i. t. d. nima nobeden koristi, od papirnatega denarja imajo pa veliko korist banke, ki so prodale ta denar za gotovo plačilo, katerega jim po izgubi bankovcev ni treba nikomur izplačati.

Odmevni krojaške stavke v Gradcu. Za časa zadnje krojaške stavke v Gradcu je ustrelil dne 11. aprila krojaški pomočnik Anton Matašič s samokresom na tajnika Kosela. Krojača ga je zadel v prsa in ga je precej nevarno ranila. Matašič je izvršil napad iz maščevanja, ker mu je Kosel zagrozil, da ga bo proglašil za stavkokaza. Te dni se je vršila proti Matašiču porotna obravnava. Porotniki so zanikali vprašanje glede poskušnega umora s 5 proti 7 glasovi in Matašič je bil obsojen samo zaradi prestopka orožnega patenta na en teden zapor. Socialno demokratična stranka je pozvala v protest, proti tej sodbi vse delavce ob 5 pop. k protestnemu zborovanju v Industriehalle. Zborovanja se je udeležilo kakih 6000 do 7000 delavcev in delavk. Zborovanje je bilo silno viharo. Govorila sta državna poslanca Muhitsch in dr. Schacherl, ki sta med drugim napadala tudi silno ostro razpušeni graški svet. Po zborovanju so šli demonstranti na glavni trg, kjer je govoril dr. poslanec Resel, nakar so se razšli mirno domov.

Roparski umor pred osmimi leti. Pred porotnim sodiščem v Korneuburgu se je začela zanimiva razprava, ki se peča z zagonešnim roparskim umorom, ki se je izvršil v noči na 27. oktobra 1. 1906. Na okrajni cesti Ringelsdorf-Hohenau so našli mrtvega finančnega višjega nadzornika Franca Schmidta iz Hohenaua. Imel je strahovito rano na glavi, v rani pa je tičal en kos odlomljene kline žepnega noža. — Uvedli so strogo preiskavo, več oseb so aretirali, toda po kratkem preiskovalnem zaporu so jih morali izpustiti, ker se je kazalo, da so nedolžni. In že se je mislilo, da bo ostala cela zadeva nepojasnjena, zločinec brez kazni. L. 1913 pa se je javil kovaški mojster Anton Pongrac in povedal, da je bil slučajno priča umora. Kot morilca je označil sobnega slikarja Ivana Friedericha in gostilničarja Josipa Schmidta. Pongrac je videl izpred svoje hiše Schmidta, ki se je pripeljal na kolesu za njim pa sta šla omenjena morilca. Dohitela sta ga na mostu. Pongrac se je skril, ker se je bal, da bi je izgubil, ker je imel Schmidta velik vpliv na občini. Preiskava je dognala, da je izpoved Pongraca resnična, samo v osebni Schmidta se je motil. Schmid je namreč dokazal, da je bil takrat cel večer v svoji gostilniški sobi. Obravnava se vrši torej samo proti Friedrichu in je določena na dva dni.

Proti tujim delavcem na Francoskem. V francoski zbornici je vložil poslanec Pugliezi Conti nujni predlog, da naj se takoj izdela zakonski načrt po katerem se obdači še posebej one delodajalce ki imajo uslužbene v svojih obratih tuje delavce inozemce. S tem bi se pridobila kompenzacija za stroške za triletno vojaško službeno dobo, obenem pa bi se odvrgla od dežele velika škoda, ki jo povzročajo ravno tuji delavci ki strahovito konkurirajo domačim. Poslanec ceni število inozemskih delavcev na Francoskem čez 600.000. Državni podtajnik zunanega urada je izjavil, da je ta predlog nesprejemljiv ker bi zadeval produkcijo in ker bi imel posledice v inozemstvu. Končno je bil sprejet predlog, da se seja odgodi in da se izroči vprašanje posebni komisiji. To gibanje proti tujim delavcem na Francoskem so povzročili pred vsem Italijani, ki se kakor k nam navale vsako leto v velikih gručah, odjedajo kruh domačinom in gredo nato z denarjem iz dežele. Poleg tega pa so povzročili italijanski delavci na Francoskem že več velikih izgredov.

Drobne vesti. V Summy v guberniji Charkov je umrl najbogatejši tovarnar za sladkor v celi južni Rusiji tajni svetnik Karol-tonenko. Na neki stranski progi vladikav-kaske železnice je skočil s tira tovrni vlak z dvema lokomotivama. Narasla reka je namreč izprijedla progo in udrla so se tračnice. Prva lokomotiva je padla s tenderjem vred v reko. Tri osebe so bile ubite, tri je odnesla reka več oseb pa je lahko ranjenih. — V skladiščih kraljevih dokov pri Grinspy na Angleškem je izbruhnil ogenj, ki je uničil šeststondstropno skladišče v katerem so bile velike zaloge živil. Škodo cenijo čez 50 tisoč funtov. — Na otoku Sumatra je bil precej hud potres, ki je uničil več naselbin. Število mrtvih in ranjenih še n. znano. — Francoski vojaški aviatik mušketer Grunov je padel pri Metz u iz višine 40 metrov. Dobil je težke poškodbe na glavi in je kmalu po nesreči umrl. — Pri Botschu je padel nek vojaški aeroplan iz vsneine 10 metrov. Letalec se je rešil s skokom iz aeroplana. Pri eksploziji motorja pa je zadel en kos propelerja gledalca majorja Büchnerja v glavo. Büchner je obeležen na mestu mrtve. — Strahovit orkan v Ameriki, ki je razsajal te dni v petih deželah, je napravil ogromne škode. Štiri osebe so se ubile, nebroj pa jih je več ali manj težko ranjenih.

Lev in leopard ušla iz zverinjaka. V Čabli na Ogrskem se je mudil te dni neki potujoči cirkus. V sredo sta nenadoma ušla iz kletke neki lev in neki leopard in jo mahnila proti bližnji vasi. Lev je prišel ravno sredi vasi, ko mu skoči nasproti krotitelj in ga umori z bodali. Leoparda so našli čez par ur v gozdu, kjer ga je ustrelila neka lovška družba. Škoda nista napravila nobene.